

[Behnke]

foretaget tinglysninger på nye byggegrunde og forskellige andre tvangstiltag, der har sikret, at køberne var forpligtede til gastilslutning. Man har også i Folketinget for år tilbage vedtaget, at en række af vore elværker skulle tilsluttes gassen, så man kunne få en bedre økonomi i gasselskaberne.

I betragtning af kommunernes villighed til f.eks. at foretage tinglysninger og andre ting, kunne man jo med rette spørge kommunerne, om de er lige så villige til f.eks. at tvinge en køber af en byggegrund til at handle i en bestemt butik, når man nu altså tvinger folk til at aftage en bestemt energiform. For skal man tro regeringen, er naturgasselskaberne jo altså helt selvstændige selskaber, der handler frit, og vi kunne for lidt siden af ministeren få at vide, at selv om der ganske vist er store både drifts- og anlægsunderskud i selskaberne, er det jo noget, der ligger helt uden for de offentlige kassers regi. Men det gælder altså bare ikke tilslutningsspørgsmålet, altså denne manglende samkøring med det offentlige. Her har de kommunale myndigheder bestemt mulighed for at gribe ind og tvinge købere f.eks. af en byggegrund til at tilslutte sig gassen.

Men hvorfor er debatten om tilslutningspligten egentlig dukket op igen netop på nuværende tidspunkt? Ja, for os at se kan det udelukkende skyldes, at alle håb og ambitioner om, hvor mange der ville tilslutte sig naturgasnettet og i hvilket omfang har vist sig at slå fejl.

Således kunne man i Børsen den 1. juni 1987 skrive om Naturgas Sjælland, at omsætningen i 1986 kun kom op på 143 mio. kr. mod budgettet 249 mio. kr., og at kun 39 pct. af de mulige kunder var tilsluttet på det tidspunkt. Og i energiministerens egen energipolitiske redegørelse for 1989 indrømmes det da også, at udviklingen er gået langsommere end forventet.

Naturgas Fyn måtte i sit budget for 1989 erkende, at kundeudviklingen var gået meget langsomt, og at der derfor måtte forventes at gå længere tid, inden afskrivningerne af de store investeringer er tilendebragt.

I energiministerens statusnotat for 1988 indrømmer man på side 44, at det alene er de lave dollar- og oliekurser, som har reddet naturgasselskabernes økonomi, således at disse har kunnet få et såkaldt mindre underskud eller et fiktivt overskud i 1987.

Går man de mange rapporter efter, viser det sig, at det skyldes svigtende tilslutning, specielt fra erhvervskunder og villaer, at det går så skidt, hvorimod man i fjernvarmeselskaber, elværker, kraftvarmeselskaber osv. lever op til budgetterne. Men det er der ikke noget underligt i, for på alle disse områder er der offentlig indblanding, idet der sidder offentlige repræsentanter i bestyrelserne, som kan være med til sammen med kommunalbestyrelserne og amtsrådene osv. at tvinge disse halv- og heloffentlige selskaber til at aftage naturgassen.

Kommer man derimod ud på det virkelig frie marked, nemlig hos erhvervskunderne og villa-kunderne, er begejstringen for naturgassen langtfra til stede i det omfang, man havde håbet på i 1979. Man har svært ved at få afsat gassen, og senest har vi jo kunnet se, hvordan HNG i TV 2-reklamer tilbyder folk en fordel på helt op til 26.500 kr., hvis de skifter til gas. Det går også sløjt for naturgasselskaberne; både DONG og underselskaberne og de regionale selskaber har store underskud.

For samfundet er det et spørgsmål, om de 30 mia. kr., det har kostet at bygge naturgasnettet, er givet fornuftigt ud. Hvis man alene tænker på forrentningen af det store beløb, er svaret afgjort nej. Uanset hvem der i den sidste ende betaler regningen, om det går via de offentlige kasser eller ej, er det en samfundsbelastning, at man har placeret så mange penge i et naturgasnet.

Og så er projektet endda ikke engang færdigt endnu. De regionale selskaber mangler at bygge for 3-4 mia. kr., DONG for 2-3 mia. kr., tal, der alle sammen er hentet fra Jyllands-Posten den 4. maj 1988.

Dansk Olie- og Gasproduktion A/S fik i 1988 yderligere tilført 35 mio. kr. fra staten og skal i 1989 have 10 mio. kr. tilført ifølge budgetterne og ifølge den seneste DONG-redegørelse. Det er altså penge, der tages direkte fra de offentlige kasser, modsat hvad ministeren sagde i sit første indlæg. Så det er ikke kun på afgiftsområdet, at det belaster de offentlige kasser.

Ifølge samme redegørelse, altså den seneste DONG-redegørelse, fik Dansk Naturgas A/S et underskud i 1986 på 560 mio. kr. I 1987 var der et bemærkelsesværdigt overskud på 123 mio. kr., og nu for 1988 viser resultatet et underskud på 240 mio. kr. Bare over disse 3 år er nettoresultatet altså på ÷ 677 mio. kr. Og så fik